

OBSAH

Úvod	11
------------	----

ZÁKLADNÍ RYSY BYZANTSKÉ VZDĚLANOSTI

Prameny	16
Historický rámec	19
Typologie byzantské civilizace	34
Byzanc a antika	37
Ortodoxie	42
Mnišství a duchovnost byzantské společnosti	49
Vztah církve a státu v Byzanci	52
Byzanc a Západ	54
Naše země a Byzanc	61
Byzanc a slovanský svět	69
Byzanc a Orient	78
Kultura slova v Byzanci	85
Kultura dvou jazyků: jazyk elity a jazyk lidu	89
Vzdělání v Byzanci	91
Knihy a jejich šíření	93
Autoři a čtenáři	98
Literární hrdina	100
Byzantské představy o kráse a funkci slova	102
Verš byzantské poezie	106

OD KONSTANTINA K JUSTINIÁNOVI (4.–6. století)

Školství jako základ byzantské vzdělanosti	108
Počátky církevní literatury	112
Poslední vzplanutí pohanské antiky	115
Splynutí křesťanství s tradicemi antické vzdělanosti	123
Křesťanství vítězí nad antikou	129

OD KONCE VLÁDY HÉRAKLEIOVY
K IKONOKLASMU (7.–9. století)

Postoj ikonoklasmu k vzdělání, školství a kultuře	144
Odras ikonologické polemiky v literatuře	147
Kronikářství a hagiografie	151
Poezie	154

ROZMACH BYZANTSKÉ ŘÍŠE
PO PORÁŽCE IKONOKLASMU ZA AMORIJSKÉ
A MAKEDONSKÉ DYNASTIE (843–1025)

Vzdělanost a školství v 9. a 10. století a makedonská renesance . . .	157
Vývoj práva a zákonodárství	161
Vývoj teologické literatury v období makedonské renesance	163
Historiografie a encyklopedické snahy	173
Beletrie a rétorika	178
Poezie	180

OD MAKEDONSKÉ RENESANCE
KE KOMNÉNOVSKÉMU KLASICISMU
(11.–12. století)

Školství v době Konstantina IX. Monomacha	183
Vývoj teologie a filozofie	188
Historiografie a kronikářství	201
Literárněvědné a filologické snahy	213
Beletrie a rétorika	216
Poezie	229

KŘIŽÁCI V BYZANCI.
NIKÁJSKÝ EXIL (1204–1261)

Byzantské školství za Latinského císařství a nikájského exilu	249
Filozofie a rétorika	252
Historiografie	255
Poezie	257

OBNOVENÍ ŘÍŠE – POČÁTEK ZÁNIKU
(13.–14. století)

Vývoj školství ve 13. a 14. století	260
Rozvoj vědeckého myšlení	264
Filozofie a teologie	267
Humanistické tendence	272
Historiografie raně palaiologovského období	282
Beletrie	289
Poezie	291
Přejímání západních vzorů	299

NEZADRŽITELNÝ PÁD
(15. století)

Školství a vzdělanost v 15. století	312
Byzanc – učitelka Západu	314
Filozofické myšlení a humanistické tendence v Byzanci 15. století	317
Dialog s islámem	317
Dialog s Římem	321
Spor aristoteliků a platoniků	322
Byzantský humanismus	328
Historikové posledních desetiletí – svědkové zániku	330
Beletrie a rétorika	337
Poezie	339
Doslov	344
Bibliografie	355
Synchronní chronologické tabulky	378
Rejstřík jmen osob a názvů anonymních děl	399
Rejstřík zeměpisných jmen a jmen národností	408
Rejstřík vybraných termínů	412